РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ
Број: 352-1/2026-206-II
Дана: 19. јуна 2026. године
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИЦИ
СКУПШТИНЕ ГРАДА НОВОГ САДА

На основу члана 142. Пословника Скупштине Града Новог Сада, упућује Вам се Извештај о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године, са Закључком Градског већа Града Новог Сада, број: 352-1/2026-206-II од 19. јуна 2026. године, с молбом да се Извештај о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године, уврсти у дневни ред седнице Скупштине Града Новог Сада и да Скупштина донесе Закључак у предложеном тексту.

ЗАМЕНИКА ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Ђурађ Јакшић

На основу члана 67. тачка 1. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19) поводом разматрања Извештаја о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године, Градско веће Града Новог Сада, на 149. седници од 19.06. 2026. године, доноси

З А К Љ У Ч А К

I. На основу члана 142. Пословника Скупштине Града Новог Сада доставља се председници Скупштине Града Новог Сада Извештај о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године и предлаже Скупштини Града Новог Сада да исти размотри и закључи:

"Скупштина Града Новог Сада усваја Извештај о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године.".

II. За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада и њених радних тела одређује се Данијела Андрић, члан Градског већа Града Новог Сада, а за повереника Зоран Станојевић, в.д. начелника Градске управе за комуналне послове.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НОВОГ САДА
Број: 352-1/2026-206-II
Дана: 19.06.2026.године
НОВИ САД

ЗАМЕНИК ГРАДОНАЧЕЛНИКА

Бурађ Јакшић

На основу члана 93. став 3. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 109/25), а у вези са Споразумом о сарадњи Града Новог Сада и општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас у формирању региона за управљање комуналним отпадом од 27. маја 2010. године и Анексом Споразума о сарадњи Града Новог Сада и општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас у формирању Региона за управљање отпадом од 15. децембра 2010. године, Градска управа за комуналне послове подноси:

ИЗВЕШТАЈ

о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године, за период имплементације 01.01.-31.12.2025. године

У складу са Законом о управљању отпадом, (у даљем тексту: Закон), којим је, између осталог, одређено да две или више јединица локалне самоуправе заједнички обезбеђују и спроводе управљање отпадом, под условима и на начин утврђеним законом, дана 27. маја 2010. године је потписан Споразум о сарадњи Града Новог Сада и општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас у формирању Региона за управљање отпадом и Анекс Споразума о сарадњи Града Новог Сада и општина Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас у формирању Региона за управљање отпадом, дана 15. децембра 2010. године (у даљем тексту: Споразум).

На основу Споразума формиран је Регион за управљање отпадом (у даљем тексту: Регион), као и Међуопштинска радна група за управљање комуналним отпадом (у даљем тексту: Радна група), у циљу међусобне сарадње на успостављању одрживог регионалног система управљања отпадом при чему је Град Нови Сад носилац свих активности на успостављању регионалног система управљања отпадом.

Након извршене ревизије првог Регионалног плана управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас („Службени лист Града Новог Сада", број 26/12) донет је Регионални план управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас за период 2019-2028. године („Службени лист Града Новог Сада", број 29/20), (у даљем тексту: Регионални план), који представља наставак реализације стратешког приступа из претходног плана и резултат је читавог низа активности које су покренуте у циљу решавања питања поступања са отпадом и успостављања Регионалног центра за управљање отпадом.

Саставни део Регионалног плана је и Акциони план за имплементацију Регионалног плана са дефинисаним активностима и динамиком њиховог спровођења, који служи као оперативни инструмент за праћење и процену напретка у реализацији постављених циљева.

Имајући у виду да су обавезе јединице локалне самоуправе у вези извештавања о управљању отпадом регулисане чланом 93. Закона о управљању отпадом, те је тако прописана обавеза јединице локалне самоуправе да разматра извештај о реализацији регионалног плана управљања отпадом једанпут годишње, и да извештај достави надлежном министарству, Агенцији за заштиту животне средине и надлежном органу Аутономне Покрајине Војводине, Скупштина Града Новог Сада, је размотрила и тим поводом донела Закључак, број 352-1/2025-144-I од 17.06.2025. године, којим је усвојен Извештај о имплементацији Регионалног плана управљања отпадом за период 2019-2028. године, за период имплементације од 2020. године до 2024. година, са кратким приказом акционог плана за наредни период и исти у 2025. години доставила Министарству заштите животне средине Републике Србије, Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине Аутономне покрајине Војводине и Агенцији за заштиту животне средине.

Чланице Региона су у периоду имплементације Регионалног плана од 01.01 до 31.12.2025. године, у оквиру утврђених циљева из Акционог плана, наставиле континуирану имплементацију започетих мера и активности до потпуног успостављања регионалног система управљања отпадом, а посебно активности усмерених на унапређење ефикасности постојеће инфраструктуре у области управљања отпада на територији целог Региона, као и на увођење нових активности и поступака којима се унапређује систем управљања отпадом и обезбеђују услови за увођење регионалног система управљања отпадом.

У извештајном периоду, сви субјекти управљања отпадом у Региону, поступајући у складу са прописаним обавезама из Акционог плана спровели су следеће мере и активности:

ЦИЉ 1: Унапређени институционални и организациони капацитети локалних самоуправа у области управљања отпадом

Мере и активности: *Потписивање уговора о међусобним правима и обавезама у обезбеђењу услова за обављање послова регионалног управљања отпадом након израде Студије оправданости и Оснивање регионалног предузећа које ће управљати Регионалним центром за управљање отпадом*

Опис реализације: Овај циљ је у претходном извештајном периоду у целости реализован. Након израде Студије оправданости за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, којом су дата решења за успостављање дугорочно одрживог регионалног система управљања отпадом, а у складу са Споразумом, у 2023. години, чланице Региона: Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас усвојиле су Одлуку о усвајању нацрта текста уговора о оснивању Јавног комуналног предузећа "Регионални центар за управљање отпадом" Нови Сад, док је Град Нови Сад, као носилац активности, донео Одлуку о усвајању текста уговора о оснивању Јавног комуналног предузећа "Регионални центар за управљање отпадом" Нови Сад, те је од стране свих овлашћених заступника оснивача односно потписница Споразума потписан уговор о оснивању и дана 04. јула 2024. године у Агенцији за привредне регистре регистровано је Јавно комунално предузеће "Регионални центар за управљање отпадом" Нови Сад.

Мере и активности: *Унапређење капацитета локалних самоуправа за бављење управљањем отпадом оснивањем нових служби и унапређењем постојећих, Организација обука, предавања, стручних консултација и размена искустава запослених у општинама за област управљања отпадом (инспекција, урбанизам...), Успостављање заједничке политике свих општина у формирању цена услуга, Увођење пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада и повећање степена наплате потраживања од корисника услуга, Успостављање механизама за финансирање регионалног система за управљање отпадом и проналажење средстава за финансирање заједничких инвестиција и Унапређење рада техничких и оперативних служби ЈКП*

Опис реализације: У извештајном периоду, мере и активности предвиђене у оквиру задатог циља, делимично су реализоване.

Потписивањем уговора о оснивању Јавног комуналног предузећа "Регионални центар за управљање отпадом" Нови Сад, којим су дефисана међусобна права и обавезе чланица Региона за обезбеђивање услова за потребе обављања послова регионалног центра за управљање отпадом, између осталог стекли су се услови за наставак имплементације Регионалног плана у извештајном периоду, у оквиру планираних мера и активности које обухватају успостављање механизама за финансирање регионалног система за управљање отпадом и проналажење средстава за финансирање заједничких инвестиција, унапређење капацитета локалних самоуправа за бављење управљањем отпадом оснивањем нових служби и унапређењем постојећих, успостављање заједничке политике чланица Региона у формирању цена услуга, увођење пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада и повећање степена наплате

потраживања од корисника услуга и унапређење рада техничких и оперативних служби јавно комуналних предузећа (у даљем тексту: ЈКП).

У извештајном периоду Радна група и Град Нови Сад су наставили са активностима у оквиру задатог циља у сарадњи са пројектним тимом компаније Eptisa, која је ангажована од стране Министарства финансија Републике Србије на основу уговора под називом „Technical Assistance for Establishing a Regional Waste Management System for the City of Novi Sad and Municipalities within the Novi Sad Region", који је закључен у 2024. години.

Наведеним уговором између осталог дефинисане су активности, са чијом реализацијом се започело у извештајном периоду, а које се односе на пружање техничке и стручне подршке на успостављању механизама за успостављање функционалног система управљања отпадом. То подразумева активности на успостављању општих и правних аспеката управљања у области управљања отпадом, оперативно и техничко управљање (примарну селекцију, рад трансфер станица, оптимизацију рута и логистике), финансијско управљање и унапређење комуникација са корисницима (трошковни центар, методологије обрачуна тарифе, буџетске праксе, планови унапређења наплате и друго), унапређење капацитета локалних самоуправа за бављење управљањем отпадом оснивањем нових служби и унапређењем постојећих, успостављање заједничке политике чланица Региона у формирању цена услуга, увођење пуне надокнаде трошкова за сакупљање и одлагање отпада и повећање степена наплате потраживања од корисника услуга и унапређење рада техничких и оперативних служби јавно комуналних предузећа, као и на спровођењу процена потреба за обуком и обука ради јачања административних капацитета на нивоу Града и управљачке структуре новооснованог регионалног предузећа.

Очекује се да до успостављања регионалног система управљања отпадом имплементација мера планираних у оквиру задатог циља буде у целости реализована.

ЦИЉ 2: Ојачани капацитети надлежних јавних комуналних предузећа и проширен обухват услугом сакупљања отпада до 100 % становништва у Региону

Мере и активности: *Оснивање административно-финансијски засебних организационих јединица надлежних за послове сакупљања и транспорта отпада у оквиру постојећих ЈКП у оним локалним самоуправама где ти послови нису раздвојени од осталих комуналних делатности, Унапређење рада техничких и оперативних служби ЈКП и Проширење обухвата услугом сакупљања отпада на 100% становништва у оним локалним самоуправама где то није регулисано*

Опис реализације: У извештајном периоду, мере и активности предвиђене у оквиру задатог циља, нису реализоване.

На основу израђене Студије оправданости за управљање отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, а у циљу успостављања регионалног система управљања отпадом, којом су дата решења за ојачање капацитета и унапређење рада техничких и оперативних служби надлежних ЈКП како би успостављеном услугом сакупљања отпада обухватили до 100 % становништва у Региону, као и оснивање административно-финансијски засебних организационих јединица надлежних за послове сакупљања и транспорта отпада у оквиру постојећих ЈКП у оним локалним самоуправама где ти послови нису раздвојени од осталих комуналних делатности, у посматраном извештајном периоду, Радна група и Град Нови Сад у сарадњи са компанијом Eptisa је покренула активности на имплементацији мера планираних у оквиру задатог циља и очекује се да до успостављања регионалног система управљања отпадом буду у целости реализоване.

ЦИЉ 3. Развијен систем примарне сепарације отпада и проширен обухват услугом сакупљања отпада до 100 % становништва у Региону и успостављено управљање посебним токовима отпада

Мере и активности: *Успостављање примарне сепарације - система одвојеног сакупљања у свакој локалној самоуправи – набавка и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада*

Опис реализације: У извештајном периоду, у свим локалним самоуправама у Региону се наставило на имплементацији Регионалног плана у оквиру мера које се односе на успостављање примарне сепарације - система одвојеног сакупљања и набавку и постављање контејнера за селективно сакупљање рециклабилног отпада, као и обезбеђења услова за његов пласман на тржишту.

Како се примарна сепарација сматра једним од најважнијих предуслова у циљу успостављања одрживих система за рециклажу отпада, а имајући у виду неразвијеност техничке инфраструктуре за систем примарне сепарацији у Региону, у складу са предложеним решењима из Регионалног плана, Град Нови Сад и чланице Региона наставиле су са активностима на стварању услова за увођење примарне сепарације а посебно на увођењу система селективног сакупљања рециклабилног отпада из домаћинстава и од привредних субјеката.

Такође, Град Нови Сад и чланице Региона у оквиру унапређења постојећег система управљања отпадом и увођења система примарне сепарације, наставиле су са активностима на јачању техничке инфраструктуре ЈКП, а што подразумева набавку недостајуће опреме, те је у извештајном периоду набављена следећа комунална опрема за обављање послова сакупљања и транспорта отпада:

Из буџета Града Новог Сада и сопствених средстава Јавног комуналног предузећа "Чистоћа" Нови Сад (у даљем тексту: ЈКП "Чистоћа" Нови Сад), набављено је следеће:

- *Посуде за сакупљање отпада*: типизирани контејнер запремине 1.100 литара - 1.009 комада и типизирана пластична канта запремине од 120 литара - 11.451 комад.

- *Комунална возила* и *радне машине*: седам камиона - аутосмећара, три камиона за потребе пражњења корпи за отпатке и уклањање дивљих депонија запремине до 5 м3, један телехендер, један булдозер и по једна камионска чистилица и мултифункционална радна машина.

У извештајном периоду, на име оствареног пласмана рециклабилног отпада, ЈКП "Чистоћа" Нови Сад је за потребе сакупљања рециклабила (пластика, картон, папир, стакло и други материјали који имају вредност на тржишту) од оператера са којим има закључен уговор за пласман рециклабилног отпада, добила на коришћење следеће посуде за сакупљање рециклабила: 10 комада подземних контејнер запремине 3м^3, 1000 комада ХДПЕ канти запремине од 120 литара (плаве боје) и 10 комада звона Maxi B запремине 3,2 м^3 (црвене боје).

Општина Бачки Петровац из буџета Општине је набавила пет комада типизираних контејнера запремине 1.100 литара и 75 комада типизираних пластичних канти запремине од 120 литара док је од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине добило на коришћење опрему за селективно сакупљање рециклабилног отпада, и то: типизирани контејнер запремине 1.100 литара -10 комада.

Општина Беочин из буџета Општине је набавила 10 комада типизираних контејнера запремине 1.100 литара.

Општина Врбас је из сопствених средстава Јавног комуналног предузећа "Комуналац" Врбас набавило следећу опрему: типизирани контејнер запремине 1.100 литара - 80 комада, типизирана пластична канта запремине од 240 литара - 300 комада и типизирана пластична канта запремине од 160 литара - 600 комада.

Општина Србобран је од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине добило на коришћење опрему за селективно сакупљање рециклабилног отпада, и то: типизирани контејнер запремине 1.100 литара -10 комада.

Општина Темерин је од стране Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине добило на коришћење опрему за селективно сакупљање рециклабилног отпада, и то: типизирани контејнер запремине 1.100 литара -10 комада и типизирана пластична канта запремине од 120 литара - 310 комада, као и један камион - аутосмећар путем донације од стране Министарства заштите животне средине Републике Србије.

Набавком комуналне опреме за сакупљање и транспорт отпада у Региону настављено је са стварањем услова за унапређење постојећег система управљања отпадом до завршетка имплементације регионалног система управљања отпадом. Такође, новонабављена опрема допринела је:

- повећању ефикасности и поузданости у обављању услуга сакупљања, транспорта и привременог складиштења отпада;

- ширењу географског обухвата услуге, посебно код оних чланица Региона где није обезбеђена 100% покривеност терена са услугом сакупљања и транспорта отпада;

- унапређењу одржавања јавне хигијене и смањењу броја нерегулисаних депонија и дивљих сметлишта;

- стварању техничко-оперативних предуслова за наставак увођења примарне сепарације отпада на извору у ширем обиму;

- бољој припреми за рециклажу и укупном повећању степена селекције и искоришћења отпада, у складу са циљевима циркуларне економије.

Мере и активности: *Обезбеђење пласмана рециклабилног отпада*

Опис реализације: Имајући у виду да ће систем примарне сепарације у потпуности бити примењен након успостављања регионалног система управљања отпадом односно са почетком рада регионалног центра, Град Нови Сад и чланице Региона у складу са техничким могућностима ЈКП наставиле су активности на сакупљању и пласману рециклабилног отпада,а што подразумева увођење одвојеног система сакупљања рециклабилних материјала успостављањем система (најмање) две канте – једна за мешовити отпад и друга за отпад који се може рециклирати.

Због неразвијености техничке инфраструктуре за систем примарне сепарације, све општине чланице Региона на територији своје јединице локалне самоуправе, у складу са техничким могућностима ЈКП, наставиле су са активностима на селективном сакупљању рециклабилног отпада (ПЕТ амбалажа, пластика, папир, картон, метали и други рециклабилни отпад осим стакла) од привредних субјеката и из домаћинстава, на местима где су испуњени сви технички услови за постављање контејнера на јавним површинама.

Град Нови Сад, у извештајном периоду, у складу са техничким могућностима ЈКП "Чистоћа" Нови Сад је наставио са активностима на сакупљању и пласману рециклабилног отпада, а што подразумева наставак увођења одвојеног система сакупљања рециклабилних материјала, успостављањем система (најмање) две канте – једна за мешовити отпад и друга за отпад који се може рециклирати.

Такође, ЈКП "Чистоћа" Нови Сад у постројењу за секундарно издвајање отпада, које се налази на простору Градске депоније, наставило је са издвајањем рециклабилних материјала односно секундарних сировина (PET, PVC, пластика, пластична фолија, стакло, алуминијум, гвожђе, батерије, гуме и други материјали који имају вредност на тржишту) из сакупљеног отпада на територији Града Новог Сада. За потребе пласмана рециклабилног отпада ЈКП "Чистоћа" Нови Сад има закључен уговор са оператером који има дозволу за управљање рециклабилним отпадом, те је у извештајном периоду, на име оствареног пласмана рециклабилног отпада, ЈКП "Чистоћа" Нови Сад од наведеног оператера добила на коришћење посуде за сакупљање рециклабила.

Имајући у виду да на територији Региона послује више оператера који се баве откупом рециклабилних материјала и предузећа која се баве рециклажом односно прерадом рециклажних сировина, питање пласмана сакупљеног рециклабилног отпада, један део општина чланица Региона решио је тако да има закључене уговоре са операторима са дозволом за управљање отпадом, док је други део решио кроз директно деловање локалних оператера, који на територији општина самостално врше примарну селекцију и управљају пласманом прикупљених сировина у складу са својим техничким капацитетима и захтевима тржишта секундарних сировина.

Количине издвојених секундарних сировина у Региону су још увек недовољне у односу на укупно генерисани отпад, с обзиром да наведеним системом још увек није 100% обухваћена територија Региона.

Поред свега наведеног, истичемо да се у Региону наставило са континуираним унапређењем система за сакупљање рециклабилног отпада, са циљем да се до почетка рада Регионалног центра обезбеди што већи обухват домаћинстава новим системом и постепено изгради навика одговорног односа према отпаду, а што представља основу за успешно функционисање будућег регионалног система управљања отпадом.

Мере и активности: *Изградња рециклажних дворишта у свим локалним самоуправама у Региону*

Опис реализације: На имплементацији Регионалног плана у оквиру мере која се односи на изградњу рециклажних дворишта у свим локалним самоуправама, ако узмемо у обзир да је Регионалним планом предложено решење да центри за одвојено сакупљање отпада (рециклажна дворишта) буду изграђена, и то: у Граду Новом Саду три, а на територији општина: Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбасу по једно рециклажно двориште, реализоване су следеће активности:

У складу са планским документима и обавезама дефинисаним Регионалним планом, Град Нови Сад је у периоду имплементације Регионалног плана од 2020-2024. године, реализовао изградњу једног рециклажног дворишта на простору постојеће Градске депоније, намењеног одвојеном сакупљању рециклабилног отпада и посебних (опасних) токова отпада из домаћинстава.

Такође, у наведеном периоду, за преостала два рециклажна дворишта, израђена је студија за избор локација за изградњу два рециклажна дворишта на територији Града Новог Сада, на основу које су изабране по једна локација на територији Петроварадина и Футога.

За рециклажно двориште чија локација је израђеном студијом утврђена на територији Футога, спроведен је поступак јавне набавке и уговорена је услуга израде пројектно-техничке документације за добијање грађевинске дозволе, те је израда настављена у извештајном периоду. Очекује се да у наредном периоду буде израђена наведена документација и исходована грађевинска дозвола.

За рециклажна дворишта на територији општина Бачка Паланка и Врбас (по једно рециклажно двориште), у извештајном периоду припремљена је комплетна пројектно техничка документација и добијене су грађевинске дозволе, а изградиће се у склопу локација намењених за изградњу трансфер станица у Региону.

На територији општина Бачки Петровац и Жабаљ, одређена је локација за изградњу рециклажних дворишта и обезбеђена су средства за израду пројектно техничке документације из буџета Аутономне Покрајине Војводине, на основу спроведеног конкурса, а у току је реализација активности на изради наведене техничке документације.

Општине Беочин, Србобран и Темерин су планском документацијом одредиле локацију за изградњу рециклажних дворишта.

За стварање услова за изградњу односно за потребе израде техничке документације са исходованом грађевинском дозволом за изградњу рециклажног дворишта на четири локације у Региону (Град Нови Сад - Петроварадин и општине Беочин, Србобран и Темерин), Град Нови Сад, као носилац активности у Региону, је поднео пријаву за доделу бесповратних средстава за техничку помоћ у оквиру Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF), те су између осталог наведеног у пријави, у јулу 2024. године, одобрена бесповратна средства за услугу израде пројектно-техничке документације за добијање грађевинске дозволе.

У складу са утврђеним стандарним процедурама за све пројекте који се финансирају у оквиру Инвестиционог оквира за Западни Балкан – WBIF, за пружање техничке и финансијске подршке у оквиру пројеката ангажована је Европска инвестициона банка за обнову и развој - EBRD са којом WBIF има вишегодишњу сарадњу, те је Град Нови Сад у сарадњи са EBRD-ом, у извештајном периоду спроводио активности на припреми тендерског задатка (Terms of Reference - „ToR") за израду пројектно-техничке документације за добијање грађевинске дозволе за наведена четири рециклажна дворишта у Региону. Очекује се да у 2026. години буде спроведен тендерски поступак и уговорена услуга израде пројектно-техничке документације.

Мере и активности: *Успостављање система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинстава и Стварање услова за успостављање система управљања посебним токовима отпада*

Опис реализације: У извештајном периоду, овај циљ је успешно постављен на пут пуне реализације, кроз изградњу једног и стварање предуслова за изградњу осталих девет рециклажних дворишта на територији Региона. Ова рециклажна дворишта представљају кључну инфраструктурну компоненту за увођење контролисаног, безбедног и ефикасног система одвојеног сакупљања опасног отпада из домаћинстава.

Поред изградње рециклажних дворишта, Регионалним планом предвиђена је изградња једног мобилног постројења у Региону за потребе третмана отпада од грађења и рушења, те је Град Нови Сад, као носилац свих активности у Региону, у периоду имплементације Регионалног плана од 2020-2024. године, у ту сврху, на територији Града планском документацијом утврдио локацију на простору постојеће Градске депоније и израдио пројектно техничку документацију за исто.

Такође, у сврху стварања услова за успостављања регионалног система управљања отпадом од грађења и рушења, крајем 2024. године, између Министарства рударства и енергетике, Министарства финансија, Министарства заштите животне средине, Града Новог Сада и Јавног комуналног предузећа „Регионални центар за управљање отпадом Нови Сад" потписан је споразум који се односи на припрему и спровођење пројекта „Третман отпада од грађења и рушења мобилним дробилицама", који је део Вишегодишњег оперативног програма ИПА 2024–2027.

У оквиру овог пројекта, у сврху побољшања ефикасности и одрживости система рециклаже грађевинског отпада, посебно у регионалним центрима, како би се подстакла примена циркуларне економије и смањио утицај отпада на животну средину, предвиђене су између осталог и активности које обухватају набавку стационарне дробилице са одговарајућом опремом за манипулацију, а са посебно дефинисаним карактеристикама постројења за ту намену.

Поред техничког аспекта, пројекат подразумева и подизање капацитета локалних самоуправа и јавних комуналних предузећа кроз обуке, размену искустава и примену најбољих пракси у области управљања грађевинским отпадом. Овај пројекат је важан корак ка испуњавању европских стандарда и прилагођавању националног законодавства захтевима ЕУ у области заштите животне средине и управљања отпадом.

Имајући у виду да је пројектно–техничка документација за изградњу постројења за третман и рециклажу грађевинског отпада на простору постојеће Градске депоније израђена пре потписивања наведеног споразума, те да изабрано решење није у складу са карактеристикама предвиђеног стационарног дробиличног постројења, Град Нови Сад је у извештајном периоду предузео активности на иновирању техничке документације за изградњу постројења за рециклажу грађевинског отпада.

Реализација уговорених активности на иновирању наведене пројектно–техничке документација је у току и очекује се да по завршетку израде иновиране техничке документације за изградњу постројења за рециклажу грађевинског отпада на простору Градске депоније буду изведени и радови на изградњи овог постројења.

На овај начин, Регион је начинио снажан искорак ка стварању услова на успостављању свеобухватног и одрживог система управљања опасним отпадом и посебних токова из домаћинстава, који је у потпуности усклађен са националним прописима и добром праксом Европске уније.

Мере и активности: *Успостављање кућног компостирања*

Опис реализације: Имплементацији активности увођења кућног компостирања код домаћинстава индивидуалног типа, у извештајном периоду још увек није приступљено, пре свега због тога што нису у потпуности створени неопходни технички и технолошки услови за ефикасну и одрживу примену ове мере. Ипак, наставило се са интензивним радом на припреми предуслова за реализацију, који подразумева анализу потенцијала, идентификацију циљних група, израду оперативног модела, као и истраживање могућности финансирања (укључујући донације и пројекте).

Такође, наставило се са консултацијама са релевантним институцијама и стручњацима ради избора најприкладнијег приступа, узимајући у обзир локалне специфичности и постојећи ниво информисаности грађана, као и са активностима које су усмерене на планирање едукативних кампања које ће пратити увођење кућног компостирања, а са циљем како би се обезбедила што већа прихваћеност и учешће домаћинстава.

Реализација мере планира се након успостављања регионалног система управљања отпадом, у оквиру којег ће бити створени адекватни инфраструктурни и логистички услови за организовано кућно компостирање. Упркос одлагању непосредне примене, досадашње активности представљају важан корак ка остваривању ове мере у наредном периоду, у складу са циљевима дефинисаним Регионалним планом.

Такође, поред наведеног, као пример добре праксе, истичемо да на територији Региона за сада само Општина Бачки Петровац има организован систем набавке и поделе кућних компостера по домаћинствима, који се у пракси показао као успешан пример смањења количине биоразградивог отпада у домаћинству, те је у извештајном периоду Општина Бачки Петровац набавила и поделила 137 комада кућних компостера.

ЦИЉ 4. Развијен Регионални центар за управљање отпадом

Мере и активности: *Изградња Регионалне санитарне депоније (непропусна подлога, систем за пречишћавање процедних вода, систем за евакуацију гаса и др.)*

Опис реализације: За време имплементације Регионалног плана у периоду од 2020–2024. године, на основу Споразума Град Нови Сад је, као носилац активности у Региону, у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије, реализовао активности на припреми пројекта „Изградња Регионалног центра за управљање отпадом у Новом Саду" за кофинансирање радова на изградњи Регионалног центра из фондова Европске уније – National funding European Comission (ИПА).

С тим у вези, израђен је сет документације који обухвата: претходну студију оправданости, генерални пројекат, идејно решење, идејни пројекат, студију процене утицаја на животну средину, студију изводљивости са анализом трошкова и користи, као и студију оправданости за успостављање регионалног система управљања отпадом.

Наведеном документацијом извршена је анализа и избор дугорочно одрживог модела за управљање отпадом у Региону, утврђена је локација за изградњу регионалне санитарне депоније са пратећим садржајем (санитарна депонија, постројење за секундарну сепарацију отпада, постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада и друго) и две локације за изградњу трансфер станица са пратећим садржајем, односно укупан обим инвестиције који обухвата све компоненте инфраструктуре Регионалног центра.

Такође, наведеним сетом документације из ИПА фонда Европске уније обезбеђена су бесповратна средства, којим ће се финансирати даље пројектовање и изградња инфраструктуре Регионалног центра за управљање отпадом (РЦУО) у Новом Саду, која се односи на изградњу санитарне депоније, укључујући и механичко-биолошку технологију за третман отпада (МБТ), изградњу две трансфер станице (Врбас и Бачка Паланка) и пратећих објеката, као и активности надзора над извођењем радова на изградњи Регионалног центра управљања отпадом и две трансфер станице и набавку опреме за омогућавање прикупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада у Регионалном центру за управљање отпадом у Новом Саду.

С тим у вези, У току 2024. године од стране Министарства финансија Републике Србије закључен је уговор под називом „Technical Assistance for Establishing a Regional Waste Management System for the City of Novi Sad and Municipalities within the Novi Sad Region" са компанијом Eptisa. Пројекат има за циљ пружање стручне подршке у успостављању ефикасног и одрживог регионалног система управљања отпадом, у складу са националним и европским стандардима у области заштите животне средине.

Активности у оквиру овог пројекта обухватају унапређење правног, институционалног и финансијског оквира, јачање капацитета релевантних актера, као и спровођење мера подизања свести јавности, те се и у извештајном периоду, у складу са утврђеном динамиком наставило са реализацијом уговорених активности.

Такође, од стране Министарства финансија Републике Србије, у извештајном периоду, спроведена су два тендерска поступка, и то:

- за уговор о услугама "Надзора над успостављањем регионалног система управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас", број тендера: EC-NEAR/BEG/2024/EA-RP/0107, и

- за уговор о радовима "Успостављање регионалног система управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас", број тендера: EC-NEAR/BEG/2024/EA-OP/0002.

Са изабраним понуђачима у оба спроведена тендерска поступка закључени су уговори у децембру месецу 2025. године, са уговореним роком реализације од 45 месеци од дана увођења у посао.

Очекује се да по завршетку реализације наведених уговора, на изабраној локацији буде изграђена регионална санитарна депоније са пратећим садржајем (санитарна депонија, постројење за секундарну сепарацију отпада, постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада и друго), односно у 2030. години да почне са пробним радом у трајању од годину дана.

Мере и активности: *Изградња трансфер станица за претовар отпада ради транспорта до Регионалног центра за управљање отпадом*

Опис реализације: Регионалним планом утврђена је обавеза изградње две трансфер станице у Региону и то на територији општина Бачка Паланка и Врбас.

За време имплементације Регионалног плана у периоду од 2020–2024. године, општине Бачка Паланка и Врбас, у складу са Регионалним планом и просторно-планском документацијом, на територији своје општине су утврдиле локације за изградњу трансфер станице са пратећим објектима. Такође, утврђено је да у склопу локација намењених за изградњу трансфер станица на територији њихових општина, у склопу исте буде изграђено и рециклажно двориште.

У сврху припреме услова за изградњу трансфер станица са рециклажним двориштем на територији општина Бачка Паланка и Врбас, на основу Споразума, Град Нови Сад, као носилац активности у Региону, у складу са закљученим Уговором о регулисању међусобних односа између Града Новог Сада и општина Бачка Паланка и Врбас, за финансирање израде техничке документације за изградњу две трансфер станице на територији општина Бачка Паланка и Врбас, је израдио пројектно техничку документацију и исходоване су грађевинске дозволе за обе локације за изградњу трансфер станце са пратећим објектима којим су обухваћени и објекти намењени за рециклажно двориште.

Имајући у виду, да су из ИПА фонда Европске уније обезбеђена бесповратна средства намењена за финансирање радовима на изградњи трансфер станица на територији општина Бачка Паланка и Врбас, у извештајном периоду, Град Нови Сад у сарадњи са Министарством финансија Републике Србије и Министарством заштите животне средине Републике Србије је предузео активности на припреми и спровођењу тендерског поступка за уговор о радовима на изградњи трансфер станица на територији општина Бачка Паланка и Врбас. Очекује се да у 2026. години буде спроведен тендерски поступак и уговорена изградња.

Мере и активности: *Набавка возила и контејнера за транспорт отпада од трансфер станица до Регионалног центра за управљање отпадом*

Опис реализације: На основу обезбеђених бесповратних средства из ИПА фонда Европске уније, којим ће се, између осталог, финансирати и набавка опреме за омогућавање прикупљања, транспорта, третмана и одлагања отпада у Регионалном центру за управљање отпадом у Новом Саду, у извештајном периоду покренуте су активности на стварању услова за спровођење тендерског поступка за уговор за набавку опреме за прикупљање, транспорт, третман и одлагања отпада за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас.

С тим у вези, Радна група и Град Нови Сад у сарадњи са Министарством заштите животне средине Републике Србије, ЈКП "Регионални центар за управљање отпадом" Нови Сад и ангажованим консултантима „Louis Berger“ d.o.o од стране наведеног Министарства, за све чланице Региона сагледане су стварне потребе за набавком опреме за прикупљање, транспорт, третман и одлагања отпада и потребе након успостављања регионалног система управљања отпадом.

На основу извршене анализе сачињена је обједињена листа опреме за прикупљање, транспорт, третман и одлагање отпада за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас, која је на 181. седници Међуопштинске радне групе за управљање комуналним отпадом, од 03. септембра 2025. године, од стране чланица Региона усвојена, а која ће бити предмет тендерског поступка који ће у 2026. години бити спроведен и након тога уговорена набавка опреме за прикупљање, транспорт, третман и одлагања отпада за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас.

Мере и активности: *Изградња постројења за секундарну сепарацију отпада у оквиру Регионалног центра за управљање отпадом, односно доградња постојећих капацитета на локацији у Новом Саду, и Изградња постројења за третман биоразградивог отпада у оквиру Регионалног центра*

Опис реализације: Ова мера ће бити реализована у периоду од 2026. до 2030. године, када се очекује да буде изграђен Регионални центар са свим пратећим објектима.

У оквиру израђене пројектно-техничке документације за успостављање регионалног система управљања отпадом, извршена је анализа и избор дугорочно одрживог модела који између осталог предвиђа изградњу постројења за секундарну сепарацију отпада односно доградњу постојећих капацитета на локацији у Новом Саду и изградњу постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада као интегралног дела Регионалног центра за управљање отпадом у Новом Саду. Изабрано решење засновано је на примени савремених принципа управљања отпадом – превенцији настајања, поновном коришћењу, рециклажи и адекватном третману, са циљем смањења количина отпада који се одлаже на депонију и ублажавања утицаја на животну средину.

У извештајном периоду спроведен је тендерски поступак за уговор о радовима "Успостављање регионалног система управљања отпадом за Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас" и закључен уговор, у оквиру којег је између осталог уговорена израда недостајуће пројектно-техничке документације и радови на изградњи постројења за третман биоразградивог отпада (МБТ технологија) и постројења за секундарну сепарацију отпада односно доградњу постојећих капацитета.

Мере и активности: *Изградња постројења за компостирање зеленог отпада*

Опис реализације: У извештајном периоду није било имплементације Регионалног плана у оквиру мера које се односе на изградњу постројења за компостирање зеленог отпада, с обзиром на то да је претходном извештајном периоду на територији Града Новог Сада, у склопу расадника Јавног комуналног предузећа "Градско зеленило" Нови Сад, у оквиру реализације Пројекта "Управљање отпадом у контексту климатских промена (DKTI)", у I фази изграђен плато за компостирање зеленог отпада, површине 5.137 m^2 са припадајућом инфраструктуром, који је у функцији од 2021. године. На изграђеном постројењу тренутно се третира зелени отпад сакупљен са јавних површина на територији Града Новог Сада.

Како је Регионалним планом предвиђено да се зелени отпад са јавних површина и из домаћинстава са територије свих чланица Региона третира у компостилишту, у наредном периоду приступиће се проширењу капацитета наведеног компостилишта зеленог отпада, како би се након успостављања регионалног система управљања отпадом у Региону обезбедили сви потребни услови за преусмеравање зеленог био-отпада из Региона на компостилиште.

Мере и активности: *Санација и рекултивација постојећих контролисаних и неконтролисаних депонија/сметлишта у локалним самоуправама у Региону до 2030. године (надлежност локалних самоуправа, што ће детаљније бити разрађено локалним плановима управљања отпадом)*

Опис реализације: На имплементацији Регионалног плана у оквиру мера које се односе на санацију, рекултивацију и затварање постојећих несанитарних депонија - сметлишта у локалним самоуправама у Региону, реализоване су следеће активности:

На територији Региона, укупно на 13 локација налазе се несанитарне депоније, које су делимично санитарно контролисана сметлишта и на које се одлаже сав прикупљен комунални отпад, уз напомену да Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Беочин, Србобран, Темерин и Врбас имају по једну депонију на својој територији, док Бачки Петровац и Жабаљ имају четири односно три локације.

За стварање услова за санацију, рекултивацију и затварање несанитарних депонија - сметлишта у Региону, Град Нови Сад, као носилац активности у Региону, је поднео пријаву за доделу бесповратних средстава за техничку помоћ у оквиру Инвестиционог оквира за Западни Балкан (WBIF), те су на основу елемената наведених у пријави, у јулу 2024. године, одобрена бесповратна средства за услугу израде пројекта санације, рекултивације и затварања несанитарних депонија у Региону.

У складу са утврђеним стандарним процедурама за све пројекте који се финансирају у оквиру Инвестиционог оквира за Западни Балкан – WBIF, за пружање техничке и финансијске подршке у оквиру пројеката ангажована је Европска инвестициона банка за обнову и развој - EBRD са којом WBIF има вишегодишњу сарадњу, те је Град Нови Сад у сарадњи са EBRD-ом, у извештајном периоду спроводио активности на припреми тендерског задатка (Terms of Reference - „ToR") за израду пројекта санације, рекултивације и затварања несанитарних депонија - сметлишта у Региону. Очекује се да у 2026. години буде спроведен тендерски поступак и уговорена услуга израде пројектно-техничке документације.

ЦИЉ 5: Унапређен ниво информисања становништва о значају адекватног управљања отпадом

Мере и активности: *Спровођење кампање о значају примарне сепарације и рециклаже отпада, Реализација пројеката едукације и развоја свести о потреби правилног поступања са отпадом код деце и омладине, Правовремено и стално информисање грађана о новим услугама у области управљања отпадом и унапређење сарадње са медијима и Спровођење едукативних радионица и семинара за жене о различитим могућностима предузетништва у области рециклаже отпада и примене циркуларне економије и оглашавање путем друштвених мрежа, организацијом инфо-пултева, анкета и путем медија*

Опис реализације: У оквиру мера спровођења кампања наставило се са активностима на подизању свести о значају примарне сепарације и рециклаже отпада и правовремено и стално информисање грађана о новим услугама у области управљања отпадом, и унапређење сарадње са медијима и то путем средстава јавног информисања и друштвених мрежа али и кроз спровођење програма и пројеката јачања свести о поступању са отпадом на територији Града Новог Сада.

Значајну улогу у процесу едукације и информисања имало је ЈКП „Чистоћа" Нови Сад, које је током извештајног периода активно учествовало као излагач и едукатор на сајмовима, манифестацијама и јавним догађајима, где су посетиоци могли да се директно информишу о новим услугама, системима примарне сепарације и правилном поступању са отпадом. Презентације и едукативни садржаји били су прилагођени различитим старосним групама и тематски обогаћени конкретним примерима из праксе. Такође је организована едукација деце и васпитно-образовног кадра путем радионица и еколошких секција које су се спроводиле у обдаништима и основним и средњим школама.

Поред традиционалних канала јавног информисања (радио, телевизија, штампа), посебан акценат стављен је на свакодневну комуникацију и едукативне активности путем друштвених мрежа (Facebook, Instagram, YouTube), које омогућавају директну интеракцију са грађанима, лаку доступност информација и брзу реакцију на актуелна питања. Информативне објаве, едукативни видео-материјали и дигиталне брошуре представљали су важан део дигиталне стратегије, којом се грађани континуирано упућују на значај правилне селекције отпада, безбедног одлагања и очувања животне средине.

На јачању свести о поступању са отпадом, наставило се са активностима које су континуирано биле реализоване и кроз израду едукативних брошура и публикација, видео спотова, филмова кратке форме, флајера, као и у виду едукативних радионица и предавања намењених ученицима основних и средњих школа, студентима и грађанима

Указујемо да поред наведених активности, путем средстава јавног информисања грађани су имали прилике да се упознају са процедурама и начином селекције отпада на адекватан начин како би се спречили евентуални ризици по здравље.

У циљу развоја јавне свести подстицана је сарадња и партнерство између јавног, цивилног и привредног сектора, јер у процесу унапређења јавне свести веома важну улогу имају организације цивилног друштва које се баве питањима заштите животне средине.

Такође, указујемо да је овај циљ у извесној мери остварен у извештајном периоду, али да активности имају континуирани карактер и наставиће се у наредном периоду. Очекује се да ће успостављањем регионалног система управљања отпадом грађани бити у великој мери информисани, едуковани и припремљени за примену модела примарне сепарације и правилног поступања са свим токовима отпада у домаћинству.

Кратак приказ акционог плана за наредни период:

У наредном периоду, наставиће се са активностима које су предвиђене Акционим планом и усмерене на континуирану имплементацију започетих мера и припрему за увођење пуног функционалног регионалног система управљања отпадом. Посебан акценат биће дат на:

- Унапређење постојеће инфраструктуре за сакупљање, транспорт и привремено складиштење отпада на територији Града Новог Сада, укључујући модернизацију постојећих објеката и набавку опреме;

- Увођење примарне сепарације отпада, односно успостављање система одвојеног сакупљања отпада у домаћинствима, установама и привредним субјектима, у складу са националним прописима и захтевима ЕУ;

- Јачање сарадње са јавним предузећима и институцијама, ради координисане реализације техничких и логистичких активности у складу са временским оквиром пројекта;

- Интензивирање едукативних кампања и обука за грађане, запослене и привреду, са циљем припреме за нови систем и обезбеђивање активног учешћа свих друштвених актера;

- Техничку припрему терена за оперативну примену регионалног система, укључујући прилагођавање постојећих процедура, база података и модела управљања отпадом.

- Реализација радова на изградњи Регионалног центра са свим припадајућим инфраструктурним објектима (санитарна депонија, постројење за секундарну сепарацију отпада, постројења за механичко-биолошки третман (МБТ) отпада и друго).

Све активности биће спровођене у оквиру шеме временског планирања која прати динамику успостављања Регионалног центра и новог система, у складу са закљученим уговорима о техничкој помоћи и радовима на изградњи. Циљ је да до момента успостављања регионалног система, Град Нови Сад и општине Бачка Паланка, Бачки Петровац, Беочин, Жабаљ, Србобран, Темерин и Врбас буду у потпуности технички, институционално и друштвено припремљене за примену савременог, одрживог и ефикасног модела управљања отпадом.

Овај извештај сачињен је на основу члана 93. став 3. Закона, а у вези са Споразумом и доставља се Скупштини Града Новог Сада на даље разматрање и усвајање.

В.Д. НАЧЕЛНИКА

Зоран Станојевић

